

Měnové podmínky

- **Znovuoživení tempa růstu peněžní zásoby ...**

Vývoj zásoby peněz indikuje start k ekonomickému růstu – její průměrný měsíční přírůstek ve druhém čtvrtletí byl mezikvartálně téměř dvojnásobný, meziročně byl růst ve srovnání s nominálním HDP trojnásobný. Netáhne ho však firemní úvěrová expanze. Na meziroční zvýšení působil výrazný růst netermínovaných (jednodenních) vkladů, protože objem termínovaných vkladů (quasi peníze) zrychlil pokles a objem peněz v oběhu stagnoval. Domácnosti i firmy tak preferují vyšší likviditu.
- **... dané zdvojnásobením úvěrů vládě při redukcí termínovaných depozit a růstu netermínovaných vkladů firem a domácností**

Druhé čtvrtletí přineslo významné oživení zásoby peněz v české ekonomice. Agregát M2 dosáhl koncem června výše 2 771,5 mld. Kč a byl o 5,2 % vyšší než před rokem (koncem prvního čtvrtletí činil meziroční růst pouze 3,3 %). Úvěrová expanze táhnoucí tento růst, se však odehrává především v úvěrech vládnímu sektoru, protože půjčky domácnostem a firmám trpí stále velmi nízkou dynamikou. Čistý úvěr centrální vládě dosáhl 320 mld. Kč a byl meziročně téměř dvojnásobně vyšší. Ačkoli by tedy zrychlený růst peněžní zásoby mohl indikovat zotavování české ekonomiky, struktura aktiv tento závěr neumožňuje vyslovit. Pro zatím opatrné hodnocení pozitiv měnového vývoje hovoří i zmíněný vývoj na straně pasiv (quasi peníze a netermínované vklady).
- **Meziročně o třetinu nižší objem nových úvěrů domácnostem; meziroční propad úvěrů firmám se zastavil**

Objem domácích úvěrů rostl jen díky prudkému zvýšení čistého úvěru vládě. Stav půjček domácnostem od bank přesáhl bilion korun (poprvé v květnu), ale jejich tempo od konce roku 2007 klesá. Přesto stál jejich meziroční přírůstek (+8,4 %) za velmi mírným zvýšením celkových úvěrů firmám a domácnostem. Jejich stavy opět nepatrně stouply (+0,4 %) po meziročním poklesu zaznamenaném koncem prvního čtvrtletí. Lidé se však nově půjčili meziročně o třetinu méně (-9 mld. Kč), proti druhému čtvrtletí 2008 dokonce o více než polovinu méně (-25 mld. Kč). V červnu se poprvé zastavil pokles stavů půjček firmám. Růst hrubé přidané hodnoty v ekonomice se tak odehrává bez intenzivnějšího dluhového financování.
- **Redukce vkladů nabrala na dynamice a jejich objem klesá pod bilion korun, tj. na úroveň října 2007**

Proti stavu z konce června 2009 ubylo 51 mld. vkladů. Téměř celý tento úbytek připadá na vrub domácnostem, neboť pohyby na termínovaných firemních depozitech (vzrostly vklady s výpovědní lhůtou, poklesly vklady s dohodnutou splatností) výsledek za tento sektor kompenzovaly. Zároveň však byl patrný jak u domácností tak u firem příklon k vyšší likviditě, protože výrazně vzrostly úložky na běžných a žirových účtech (+188 mld. Kč), především u domácností (+139 mld. Kč). Celkově však, tj. těchto úložek, došlo meziročně k výrazně nižšímu přírůstku depozit – pouze o 87 mld. Kč, zatímco v předchozím srovnatelném období činilo zvýšení 155 mld. Kč. Tento vývoj dokládá dopad krize především na sektor domácností, kdy výdělkové možnosti a jen pozvolné ožívání trhu práce neumožňují vyšší tvorbu úspor v podobě bankovních vkladů.
- **Růst marže bank v nových obchodech s domácnostmi a její pokles s firemními klienty**

Úrokové míry z bankovních vkladů domácností i firem meziročně klesaly (s nejlepší nabídkou sazeb u vkladů na 1-2 roky). Sazby u poskytovaných úvěrů vykazaly protisměrný pohyb u nových obchodů se sektorem domácností (další nárůst o 0,1 p. b.) ve srovnání se sektorem firem (pokles o téměř 0,5 p. b.), což ve výsledku ovlivnilo marže bank. Ty se v nových obchodech s domácnostmi zvýšily na 12,95 %, v obchodech s firemními klienty klesly na 3,41 %. Růst marže v p. b. v obchodech s domácnostmi byl větší než pokles marže v obchodech s firmami.
- **Čistá zahraniční aktiva stoupla nejvíce od roku 2005**

Čistá zahraniční aktiva meziročně výrazně stoupla (+8,4 %) v přírůstku o čtvrtinu větším než v předchozím srovnatelném období a přesáhla znovu bilion korun. Přitom koruna k euru i dolaru za tu dobu posílila (podle průměrů druhých čtvrtletí o 4,1 %, resp. 4,7 %). Růst těchto aktiv byl vyvolán transakcemi ČNB, protože aktiva ostatních měnově-finančních institucí meziročně klesla.